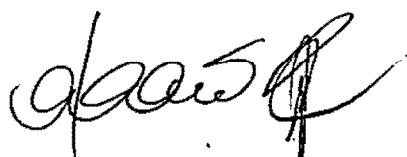

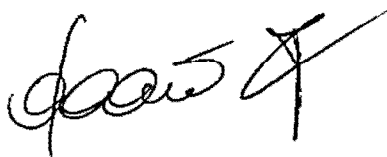
ο κλειδούχος, το κλειδί της ανόδου (πτέρνα) δεν υπέστη ζημιά και εργαζόταν κανονικά.....»], όφειλε να είχε διακόψει τη λειτουργία των δρομολογίων ή έστω να είχε μειώσει τον αριθμό των δρομολογίων των επιβατικών αμαξοστοιχιών στο εθνικό δίκτυο υπό αυτές τις επικίνδυνες για τους εργαζομένους της συνθήκες, μέχρι την ολοκλήρωση των έργων εγκατάστασης σύγχρονης σηματοδότησης και εναπόκειτο στη διακριτική της ευχέρεια να εγείρει δικαστικά αξιώσεις περί των διαφυγόντων κερδών της. Πράγματι, η σχετική της υποχρέωση περί εξασφάλισης μέτρων ασφαλείας στην εργασία είναι αυτοτελής, απορρέει από τις αναφερόμενες στην αρχή της παρούσας, στην υπό στοιχείο Ι. 1. οικεία μείζονα σκέψη, διατάξεις και δεν εξαρτάται ούτε επηρεάζεται από ενδεχόμενη οικονομική ή άλλη δυσχέρεια στην πραγματοποίησή της. Αντίθετα, όμως, η πρώτη εναγόμενη Hellenic Train παρέλειψε να εξασφαλίσει ότι βρισκόταν σε πλήρη και συνεχή λειτουργία και χρήση από τους υπαλλήλους της, κατά την κίνηση των αμαξοστοιχιών που μισθώνει και χρησιμοποιεί για τις ανάγκες της, το παραπάνω ουσιώδες σύστημα επικοινωνίας μεταξύ σταθμαρχών, μηχανοδηγών και ρυθμιστών κυκλοφορίας, το οποίο άπτεται της ασφαλούς κυκλοφορίας επί του δικτύου της δεύτερης εναγόμενης ΟΣΕ Α.Ε., που είναι ο διαχειριστής της σιδηροδρομικής υποδομής. Αντίθετα, επίσης, η δεύτερη εναγόμενη ΟΣΕ Α.Ε. παρέλειψε να αποδώσει σε λειτουργία και χρήση στο σιδηροδρομικό δίκτυο και στο διαχειριστή της σιδηροδρομικής υποδομής τα παραπάνω κρίσιμα συστήματα ασφαλείας κι ελέγχου της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας, η λειτουργία και χρήση των οποίων θα απέτρεπε κατά τρόπο βέβαιο την επέλευση του επίδικου δυστυχήματος. Από όλα τα παραπάνω αποδείχθηκε ότι στην επέλευση του επίδικου δυστυχήματος συνετέλεσε πταίσμα, ήτοι βαριά συγκλίνουσα αμέλεια, των οργάνων της δεύτερης εναγόμενης ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος ΑΕ», καθώς και της πρώτης εναγόμενης ανώνυμης εταιρείας με τον διακριτικό τίτλο Hellenic Train (πρώην «ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ»). Οι δύο σιδηροδρομικές εταιρίες ευθύνονται εις ολόκληρον για την αποζημίωση που αναλογεί στο ποσοστό της ευθύνης τους, διότι ανακύπτει παράλληλη ευθύνη των δύο αυτών εταιριών (άρθρο 926 του ΑΚ), εξαιτίας των παραπάνω αναφερόμενων ζημιογόνων και υπαίτιων παραλείψεων των νομίμων εκπροσώπων τους.

Πλέον ειδικότερα, η μεν δεύτερη εναγόμενη ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ» απορρόφησε από το έτος 2011 την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΑΕ», στην αρμοδιότητα της οποίας περιλαμβανόταν η διαχείριση των συστημάτων ελέγχου και ασφαλείας της σιδηροδρομικής υποδομής (άρθρα 2 παρ. 4, 5 παρ. 1 και 6 του ΠΔ 41/2005), η δε πρώτη εναγόμενη ανώνυμη εταιρία με τον διακριτικό τίτλο Hellenic Train (πρώην ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ) παρείχε τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 3891/2010 «αναδιάρθρωση, εξυγίανση και ανάπτυξη του ομίλου ΤΡΑΙΝΟΣΕ και άλλες διατάξεις για τον σιδηροδρομικό τομέα», στις αρμοδιότητες της πρώην ΤΡΑΙΝΟΣΕ περιλαμβάνεται η μεταφορά επιβατών και οτιδήποτε άλλο συνεπάγεται ή διευκολύνει αυτό κάνοντας χρήση της πανελληνίας σιδηροδρομικής υποδομής που ανήκει στην ΟΣΕ Α.Ε. Συνεπώς, η δεύτερη εναγόμενη εταιρία, ως φορέας εκμετάλλευσης, ήταν κατ' άρθρο 10 παρ. 5 του Ν. 2696/1999, υπεύθυνη για τη μελέτη, εγκατάσταση και συντήρηση των σιδηροδρόμων, αλλά και η πρώτη εναγόμενη εταιρία, η οποία, κατά παραχώρηση του φορέα εκμετάλλευσης, είχε εξουσία επί του σιδηροδρομικού δικτύου, προς εκτέλεση της σιδηροδρομικής μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων, ήταν παράλληλα υπεύθυνη για τη λήψη κάθε μέτρου προς την αποφυγή δημιουργίας κινδύνου ή ζημίας τρίτων προσώπων και ιδιοκτησιών, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 1 του Ν. 2696/1999. Η βάση των παραπάνω νομοθετικών επιταγών παράνομη συμπεριφορά των αρμοδίων οργάνων των εναγομένων εταιριών έγκειται στην παράλειψη εγκατάστασης και θέσης σε λειτουργία επί του δικτύου και των συρμών των προαναφερθέντων συστημάτων ασφαλείας, η χρήση των οποίων θα είχε με βεβαιότητα αποτρέψει τη σύγκρουση των αμαξοστοιχιών και ήταν το πλέον πρόσφορο μέτρο ασφαλείας, ενόψει των προαναφερθεισών συνθηκών της συγκεκριμένης περίπτωσης. Σημειώνεται ότι το Δικαστήριο δεν θα καθορίσει το ποσοστό υπαιτιότητας καθεμίας από τις εναγόμενες, αφού αυτό αποτελεί αντικείμενο δίκης αναγωγής στο πλαίσιο της διάταξης του άρθρου 927 του ΑΚ. Επιπρόσθετα, το επίδικο δυστύχημα οφείλεται και σε συγκλίνουσα αμέλεια του σταθμάρχη Λάρισας (προστηθέντος της δεύτερης εναγόμενης) και του μηχανοδηγού της επιβατικής αμαξοστοιχίας (προστηθέντος της πρώτης

εναγόμενης), οι οποίοι δεν κατέβαλαν την επιμέλεια που όφειλαν και μπορούσαν, αλλά ενήργησαν κατά παράβαση των προαναφερθεισών διατάξεων του Γενικού Κανονισμού Κίνησης του ΟΣΕ, οι δε παραπάνω αναφερόμενες ενέργειες και παραλείψεις του σταθμάρχη και του μηχανοδηγού της επιβατικής αμαξοστοιχίας, προκάλεσαν τη μετωπική σύγκρουση των αμαξοστοιχιών, με τα παραπάνω αποτελέσματα. Με βάση τα παραπάνω, η ευθύνη καθεμίας των εναγομένων στηρίζεται και στη διάταξη του άρθρου 922 του ΑΚ, αφού είχαν προσθήσει τους υπαλλήλους τους, σταθμάρχη και μηχανοδηγό της επιβατικής αμαξοστοιχίας, αντίστοιχα, στην εκτέλεση του συγκεκριμένου δρομολογίου και οι τελευταίοι, με την προπεριγραφόμενη αμελή συμπεριφορά τους, προκάλεσαν τον θανάσιμο τραυματισμό του συγγενούς των εναγόντων. Συμπερασματικά, η ευθύνη καθεμίας των εναγομένων είναι διπλή, δηλαδή τόσο αυτοτελής, λόγω της εκ μέρους τους παράλειψης λήψης μέτρων ασφαλείας, όσο και λόγω της αμέλειας των προστηθέντων από αυτές προσώπων. Περαιτέρω, αποδείχθηκε ότι ο θανών ήταν εξήντα (63) ετών (γεννηθείς στις 21-01-1960) κι αιτία θανάτου του υπήρξαν οι πολλαπλές βαριές κακώσεις σώματος (κατασύνθλιψη) συμβατές με το επίδικο ομαδικό σιδηροδρομικό δυστύχημα. Εργαζόταν με την ειδικότητα του ελεγκτή αμαξοστοιχιών κι εισιτηρίων στην πρώτη εναγόμενη Hellenic Train και κατά το χρόνο του επίδικου δυστυχήματος είχε ολοκληρώσει την εργασία του και μετά το πέρας αυτής επέστρεφε για διανυκτέρευση σε ξενοδοχείο που παρείχε η εργοδότης του εταιρία, προκειμένου την επόμενη ημέρα να αναλάβει υπηρεσία σε αμαξοστοιχία με δρομολόγιο από τη Θεσσαλονίκη προς την Αθήνα (βλ. τη σχετική δήλωση εργατικού ατυχήματος στο ΙΚΑ). Επίσης, αποδείχθηκε ότι όλοι οι ενάγοντες διατηρούσαν με τον θανόντα άριστες σχέσεις αγάπης και ισχυρό ψυχικό δεσμό, καθώς και δεσμούς αλληλοεκτίμησης και αλληλοβοήθειας. Ο θάνατος του προξένησε στην οικογένειά του, ήτοι στη σύζυγο (πρώτη ενάγουσα), τα τέκνα (δεύτερο και τρίτο των εναγόντων) και την αδελφή του (τέταρτη ενάγουσα), έντονο ψυχικό πόνο, λόγω της στενής συγγένειας και του ψυχικού δεσμού με το θύμα, με συνέπεια να δικαιούνται αυτοί χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης. Ενόψει δε των συνθηκών του ατυχήματος, του είδους της βλάβης που επήλθε (θάνατος), της αποκλειστικής συνυπαιτιότητας των

εναγομένων σε αυτό, του παραπάνω βαθμού συγγένειας των εναγόντων με τον θανόντα και της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης των διαδίκων μερών, λαμβανομένου υπ' όψη και του ότι, μέλη της διαμελισμένης σορού του θύματος εντοπίστηκαν ανάμεσα σε διασκορπισμένες κι εγκλωβισμένες σορούς κι ανθρώπινα μέλη ανάμεσα σε κομμάτια μετάλλων κι εξαρτημάτων της αμαξοστοιχίας, του ότι για την αναγνώριση – ταυτοποίηση των μελών του σώματός του εφαρμόστηκε σχετικό πρωτόκολλο μαζικών καταστροφών και κατά τη διάρκεια της νεκροψίας νεκροτομής, παρουσία της Ομάδας Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών, λήφθηκε βιολογικό υλικό για γενετική ταυτοποίηση της σορού (δείγμα DNA) από τον υιό του Στυλιανό Καριώτη (δεύτερο ενάγοντα), του ότι στην οικογένεια παραδόθηκαν ορισμένα μόνο μέλη του θανόντος οικείου τους, του ότι ήταν παντρεμένος με τη σύζυγό του πρώτη ενάγουσα επί σαράντα (40) έτη και η σχέση τους παρέμενε μέχρι το θάνατό του αδιατάρακτη, η εύλογη χρηματική ικανοποίηση καθενός από τους ενάγοντες ανέρχεται στο ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ, οφειλόμενη αλληλεγγύως και εις ολόκληρον από καθεμία από τις εναγόμενες, όλα δε τα παραπάνω ποσά οφείλονται με το νόμιμο τόκο από την επομένη της επίδοσης της αγωγής και μέχρι την ολοσχερή τους εξόφληση, κατά μερική αποδοχή του αγωγικού αιτήματος και ως κατ' ουσία βάσιμου. Σχετικά εξάλλου με το ζήτημα, εάν τα προαναφερθέντα ποσά για την χρηματική ικανοποίηση λόγω της ψυχικής οδύνης των εναγόντων, πρέπει να αναγνωριστεί ότι οφείλονται στους τελευταίους με το νόμιμο τόκο επιδικίας ή υπερημερίας, λεκτέα τα ακόλουθα: Με τη διάταξη του άρθρου 2 του Ν. 4055/06-03-2012 (ΦΕΚ Α' 51/12-03-2012) αντικαταστάθηκε από τις 02-04-2012 (άρθρο 113) η διάταξη του άρθρου 346 του ΑΚ ως εξής: «Ο οφειλέτης χρηματικής οφειλής, και εάν δεν είναι υπερήμερος, οφείλει νόμιμους τόκους αφότου επιδόθηκε η αγωγή ή η διαταγή πληρωμής για το ληξιπρόθεσμο χρέος (τόκος επιδικίας). Το ποσοστό του τόκου επιδικίας είναι δύο (2) εκατοστιαίες μονάδες ανώτερο του τόκου υπερημερίας, όπως ο τελευταίος ορίζεται εκάστοτε από το νόμο ή με δικαιοπραξία. Η προσαύξηση αυτή δεν ισχύει, εάν πριν από τη συζήτηση της αγωγής ο οφειλέτης αναγνωρίσει εγγράφως την οφειλή ή συμβιβαστεί εξωδίκως, ή εάν δεν ασκήσει ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής αντιστοίχως. Με αίτημα του εναγομένου το δικαστήριο δύναται κατ' εξαίρεση, εκτιμώντας τις περιστάσεις, να επιδικάσει την απαίτηση με το νόμιμο ή

συμβατικό τόκο υπερημερίας. Η εξαίρεση ισχύει ιδίως για τις κατ' εύλογη κρίση του δικαστηρίου επιδικαζόμενες χρηματικές απαιτήσεις. Από τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης που επιδικάζει εντόκως χρηματική οφειλή ή απορρίπτει ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής το ποσοστό του τόκου επιδικίας είναι τρεις (3) εκατοστιαίες μονάδες ανώτερο του τόκου υπερημερίας. Η προσαύξηση αυτή δεν ισχύει αν δεν ασκηθεί ένδικο μέσο κατά της οριστικής απόφασης». Σύμφωνα με τη νέα αυτή ρύθμιση αυξάνεται το ποσοστό των τόκων επιδικίας, προκειμένου να περιοριστούν η φιλοδικία και η άσκοπη απασχόληση των δικαστηρίων από δικαστικούς αγώνες που δεν έχουν ουσία, ενώ ενθαρρύνεται και επιβραβεύεται άμεσα ο οφειλέτης που, μεταξύ των άλλων, πριν από τη συζήτηση της αγωγής, αναγνωρίσει εγγράφως την οφειλή ή συμβιβαστεί εξωδίκως. Αν, μάλιστα, εμμένει να αντιδικεί, μολονότι ηττήθηκε πρωτοδίκως, διακινδυνεύει περαιτέρω αύξηση του επιτοκίου επιδικίας, γι' αυτό και εδώ ενθαρρύνεται και επιβραβεύεται άμεσα ο διάδικος που ηττήθηκε, αν αποδεχθεί την οριστική απόφαση και τερματίσει την αντιδικία. Η εξαίρεση που προβλέπεται επιτρέπει στο Δικαστή να σταθμίσει εκείνες τις περιπτώσεις, στις οποίες ο εναγόμενος ευλόγως αντιδικεί, επειδή πρόκειται για απαίτηση εύλογης χρηματικής ικανοποίησης (π.χ. ηθική βλάβη ή ψυχική οδύνη) ή επειδή προβάλλει ένσταση συμψηφισμού (βλ. αιτιολογική έκθεση του Ν. 4055/2012). Συνεπώς, μετά την τροποποίηση του άρθρου 346 του ΑΚ, τα μοναδικά κριτήρια, τα οποία πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά για την κατ' εξαίρεση επιδίκαση τόκων υπερημερίας (και όχι επιδικίας) είναι α) ρητό αίτημα του εναγομένου και β) εύλογη αντιδικία, ανεξαρτήτως του καταψηφιστικού ή αναγνωριστικού αιτήματος της αγωγής (βλ. ΕφΑθ 4052/2021, ΕφΑθ 3809/2021, δημοσίευση αμφότερες σε ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Ειδικότερα, ο περιορισμός του καταψηφιστικού αιτήματος της αγωγής σε αναγνωριστικό δεν συνιστά, σύμφωνα με τη νέα ρύθμιση, λόγο για την κατ' εξαίρεση επιδίκαση τόκων υπερημερίας (βλ. ΑΠ 609/2020, δημοσίευση σε ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1207/2017, ΕΛΛΔΙΚ 2017/102). Το πότε υφίσταται εύλογη αντιδικία θα κριθεί *in concreto* από το δικάζον Δικαστήριο, συνεκτιμώντας το σύνολο των περιστάσεων, π.χ. αν αντικείμενο της δίκης είναι ερμηνεία νέας νομικής διάταξης ή αν υφίστανται εν γένει κατά την δικαστική διάγνωση της υπόθεσης σοβαρές ερμηνευτικές δυσχέρειες (βλ. ΑΠ

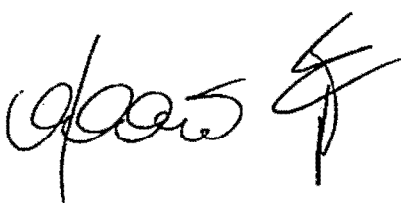
1207/2017 ό.π., ΕφΑΘ 3699/2021, ΕφΑΘ 2413/2021, δημοσίευση σε ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Σύμφωνα λοιπόν προς τη νέα ρύθμιση που εισάγεται με το άρθρο 346 του ΑΚ, ο νόμιμος τόκος μετά την επίδοση της αγωγής είναι ο τόκος επιδικίας, χωρίς να απαιτείται ρητή μνεία επί τούτου (βλ. ΑΠ 553/2019, δημοσίευση σε ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Αντίθετα, ρητή αναφορά στη δικαστική απόφαση απαιτείται, όταν το Δικαστήριο κατ' εξαίρεση επιδικάζει την απαίτηση με το νόμιμο ή το συμβατικό επιτόκιο υπερημερίας. Με βάση αυτά, μοναδικό κριτήριο για την εξαίρεση από την επιδίκαση τόκου επιδικίας είναι το εύλογο ή όχι της αντιδικίας (βλ. ΑΠ 375/2021, ΕφΚρήτης 46/2024, δημοσίευση αμφοτέρως σε ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Στην προκειμένη περίπτωση, κατά τη σχετική περί τούτου κρίση του παρόντος Δικαστηρίου, με βάση τα προαναφερθέντα περιστατικά, δεν προκύπτει ότι οι εναγόμενες αντιδίκησαν ευλόγως. Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί το παραδεκτά υποβληθέν αίτημα της πρώτης εναγόμενης Hellenic Train περί εξαίρεσης από τον τόκο επιδικίας, ως κατ' ουσίαν αβάσιμο. Επομένως, πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή η αγωγή, να αναγνωριστεί η υποχρέωση των εναγομένων, ευθυνόμενων αλληλεγγύως και εις ολόκληρον η καθεμία από αυτές, να καταβάλουν σε καθέναν από τους ενάγοντες, για την παραπάνω αιτία, το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ, με το νόμιμο τόκο από την επομένη της επίδοσης της αγωγής και μέχρι την ολοσχερή τους εξόφληση. Τέλος, οι εναγόμενες που ηττήθηκαν στην υπόθεση, πρέπει να καταδικαστούν στην καταβολή μέρους της δικαστικής δαπάνης των εναγόντων, κατ' αποδοχή του σχετικού αιτήματος των τελευταίων (άρθρα 176 και 191 παρ. 2 του ΚΠολΔ, 63 και 68 του Ν. 4194/2013 «Κώδικας Δικηγόρων»), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο διατακτικό της παρούσας απόφασης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΔΙΚΑΖΕΙ την αγωγή κατ' αντιμωλία των διαδίκων.

ΔΕΧΕΤΑΙ εν μέρει την αγωγή.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την υποχρέωση των εναγομένων, ευθυνόμενων αλληλεγγύως και εις ολόκληρον η καθεμία από αυτές, να καταβάλουν σε καθέναν από τους ενάγοντες, το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ, με το νόμιμο τόκο από την επομένη της επίδοσης της αγωγής και μέχρι την ολοσχερή τους εξόφληση.

25α φύλλο της με αριθμό 966 /2024 Απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών
(Τμήμα Εργατικών Διαφορών)

ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΕΙ τις εναγόμενες να καταβάλουν στους ενάγοντες, ευθυνόμενες αλληλεγγύως και εις ολόκληρον η καθεμία από αυτές, μέρος της δικαστικής τους δαπάνης, την οποία ορίζει στο ποσό των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ.

ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίσθηκε και δημοσιεύτηκε στην Αθήνα, στις 03 Δεκεμβρίου 2024, σε έκτακτη και δημόσια συνεδρίαση, χωρίς την παρουσία των διαδίκων και των πληρεξούσιων δικηγόρων τους.

Η ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

